BĮ "Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras"
Didžioji g. 17/1, Vilnius

Pareiškėjas:
Grant Arthur Gochin
Gimimo data:1963-11-02
Adresas: 10 900 Winnetka ave, Chatsworth, CA 91311 Jungtinės Amerikos Valstijos

Pareiškėjo atstovas:
Advokatas Rokas Rudzinskas
Adresas: A. Mickevičiaus g. 14-2, LT-08119 Vilnius
Tel.: 8 614 88303, el. Paštas: rokas@rlaw.lt

SKUNDAS DĖL ISTORINĖS PAŽYMOS PANAIKINIMO

2022 m. vasario 18 d.

LGGRTC 2019 m. gruodžio mėnesį parengė ir publikavo istorinę pažymą „Dėl Jono Noreikos (generolo Vėtros) veiklos antinacistiniame pogrindyje". Pažymos antraštės teigia, kad:

1. Jonas Noreika aktyviai prisidėjo prie Šiaulių žydų gelbėjimo.
2. J. Noreika laikytinas antinacinio pasipriešinimo dalyviu nuo pat savo darbo Šiaulių apskrities viršininku pradžios.
3. Iki Žagarės geto likvidavimo J. Noreika nesuprato, kad getai yra vienas iš Holokausto etapų

Istorinės pažymos teiginiai yra paremti išimtinai kun. Jono Borevičiaus liudijimu ir LGGRTC prielaidomis. Pažymoje yra remiamasi žydus gelbėjusio D. Jasaičio autoritetu, kalbama apie jo veiklą, tačiau nėra pateikiama jokio dokumentuoto liudijimo įvardijančio Joną Noreiką vadovavus žydų gelbėjimo organizacijai. Argumentui pagrįsti, paprasčiausiai panaudojamos gramatinės priemonės, laužtiniai skliaustai, kuriuose į cituojamą D. Jasaičio kalbą yra įterpiami LGGRTC pageidaujami papildymai. Tokiu būdu remiantis vien Jono Borevičiaus žodžiais yra užpildomos D. Jasaičio teiginių „spragos" ir LGGRTC visuomenei pristato iki šiol nežinotą ir D.Jasaičio neįvardintą Šiaulių apskrities žydų gelbėjimo tinklo vadą – Joną Noreiką.

Istorinę pažyma „Dėl Jono Noreikos (generolo Vėtros) veiklos antinacistiniame pogrindyje" yra neobjektyvi, nepagrįsta ir nemoksliška. Pažymoje išdėstyti teiginiai žeidžia Lietuvos žydų bendruomenę, klaidina Lietuvos žmones ir neigia Jono Noreikos prisidėjimą prie Holokausto Šiaulių apskrityje. Pažyma formuoja ydingą istorinių tyrimų metodologiją, tai prieštarauja pamatiniams

LGGRTC įstatymo 4 str. nustatytiems šios įstaigos įsteigimo principams, kuria Holokausto neigimo precedentą, todėl turėtų būti pašalinta iš viešosios prieigos.

Istoriografiniai liudijimai

LGGRTC savo pažymos argumentus grindžia išimtinai kunigo Jono Borevičiaus liudijimu duodu Ilinojaus apygardos teisme, JAV 1986 m. byloje JAV prieš Antaną Virkutį. Šioje byloje valstijų prokuroras siekė panaikinti A.Virkučio JAV pilietybę ir jį deportuoti, ryšium su melagingais parodymais dėl nesikooperavimo su nacių valdžia duotais atvykstant į JAV ir įgijant pilietybę natūralizacijos būdu. Liudininkas Jonas Borevičius teisme atsako į A.Virkučio advokatės ir prokuroro klausimus praėjus 40 metų nuo aptariamų įvykių. Jis byloje yra apklausiamas dėl to, kad būdamas kunigas Šiauliuose jis nacių okupacijos metu dažnai lankydavosi Šiaulių kalėjime, kurio prižiūrėtojo pareigas 1941 m. - 1943 m. ėjo Antanas Virkutis, todėl galėtų suteikti informacijos galinčios patvirtinti arba paneigti prokuroro argumentus dėl Antano Virkučio nusikaltimų prieš žmoniją ir kooperavimosi su nacių valdžia.

Prieš vertinant Jono Borevičiaus liudijimą ir jo, kaip istorinio šaltinio patikimumą, svarbu yra nustatyti istorinius šaltinius liudijančius 1941 m. - 1943 m. įvykius Šiauliuose ir Šiaulių kalėjime.

Kalėjimų departamento duomenimis, antrojo pasaulinio karo metais Šiaulių kalėjime šeimininkavo nacių kariuomenė. Jie kalėjime kalino ne tik žydus, bet ir jiems nepaklusnius lietuvius. 1941-1944 m. iš šio kalėjimo didelėmis grupėmis žmonės buvo vežami sušaudyti, o jų vietas užimdavo vis nauji suimtieji[1].

Genocido ir rezistencijos tyrimų centro duomenimis, nuo 1941 m. liepos mėnesio Šiaulių kalėjime įkalinti žydai ir sovietiniai aktyvistai taip pat buvo šaudomi šalia Pročiūnų kaimo (7 km nuo Šiaulių). Taip dar iki geto įsteigimo buvo sušaudyta apie 1000 Šiaulių žydų.[2]

Karo laikų metraštininko Šiauliečio Leibos Lipšico duomenimis, 1941 m. birželio 28 d., praėjus dviem dienom po to, kai vokiečiai įžengė į miestą, prasidėjo žydų vyrų areštai, trukę ilgiau nei savaitę. Suimtieji buvo suvaryti į Šiaulių kalėjimą. Kalėjimo viršininko pareigas tada ėjo sadizmu ir neapykanta žydams pasižymėjęs Virkutis. Jam nenusileido vokiečių paskirtas kalėjimo viršininkas Kraulichas. Abu šie viršininkai tarsi lenktyniavo sudarydami nepakeliamas sąlygas suimtiesiems žydams: marino juos badu, nuolat mušė ir tyčiojosi, luošino. Kamerose žmonių buvo keturis penkis kartus daugiau negu jos galėjo talpinti. Surinkę 250–300 žydų, LAF'o aktyvistai veždavo juos į Luponių mišką. Ten

1 http://www.kaldep.lt/lt/siauliuti/veikla-mpn_255_511/istorija_238_256_512.html
2 http://genocid.lt/UserFiles/File/Atmintinos_datos/2014/08/201408_getas.pdf

pasmerktuosius versdavo išsikasti duobes, po to šaudydavo. Pirmosiomis okupacijos savaitėmis buvo suimta ir nužudyta apie 1200 vyrų[3].

Karo laikų metraštininkas šiaulietis Leiba Lipšicas, knygoje „Šiaulių getas“ aprašo, kad 1941 m. liepos mėn. 11 d. rytą LAF'o štabas pasiuntė apie 50 savo kovotojų grupėmis po 3-4 vyrus, suimti žydų vyrus ir nusavinti jų šeimų vertingesnį turtą. Baltaraiščiai žydų butuose atsirado apie 9 val. ryto. Prasidėjo kratos. Buvo ieškoma aukso, papuošalų, pinigų bei vertingesnių namų apyvokos daiktų, drabužių. Kratos trukdavo 3-5 valandas. Aktyvistai grobė net patalynę, kostiumus, paltus, taip pat servizus. Surastą turtą liepė krauti į lagaminus, krepšius ar maišus. Suimti vyrai turėjo grobį nešti į policijos nuovadą (dabar miesto savivaldybė). Ši akcija buvo organizuojama be okupantų žinios. Vokiečiai patys norėjo pasipelnyti. Jiems rūpėjo valiuta, auksas, juvelyriniai dirbiniai, brangakmeniai, vertybiniai popieriai, tačiau jie buvo visiškai abejingi nekilnojamam turtui, drabužiams, patalynei, namų apyvokos daiktams. Tą dieną LAF'o štabas buvo suplanavęs suimti apie 600 žydų vyrų, tačiau suėmė tik apie 140. Vokiečiai įsikišo į šią akciją, sustabdė aktyvistų būrius su suimtais žydais prie kino teatro "Liaudies namai" ir policijos nuovados pastatų. Baltaraiščius nuginklavo, susodino ant šaligatvių, o žydus su savo turtu paleido namo. Karo lauko policija, nutraukusi šiuos areštus, iš baltaraiščių kišenių iškratė auksą, papuošalus ir valiutą. Vis dėlto apie 30 žydų buvo nuvesti į kalėjimą ir vėliau sušaudyti. Taip vokiečių karinė administracija parodė LAF'o štabui ir lietuvių policijai bei miesto savivaldybei, kas mieste tikrieji šeimininkai.[4]

Leiba Lipšicas, knygoje „Šiaulių getas“ aprašo, kad buvusioje stovykloje taip pat kilo vidurių ir dėmėtosios šiltinės epidemijos. 1941-1942 metų žiema buvo labai šalta. Vokiečiai atidarė barako langus, belaisvius ir barakus priešgaisrinėmis šlangomis apipylė vandeniu. Visi belaisviai sušalo. Kalėjimo teritorijoje belaisviai ir per speigus buvo laikomi vidiniame kieme - išbadėję ir ligoti belaisviai nuo šalčio mirė šimtais. Buvo kanibalizmo atvejų: stipresni valgė nusilpusius.[5]

Leiba Lipšicas, knygoje „Šiaulių getas“ aprašo, kad 1943 metų lapkričio 5 dieną pagal numatytą planą SS tarnyba, pasitelkusi ROA (Russkaja osvoboditelnaja armija arba vadinamuosius vlasovininkus) karių kuopą ir visą SD bei SIPO personalą, palaukė, kol geto kaliniai išeis į darbą, apsupo getą: pro vartus niekas negalėjo nei išeiti, nei įeiti. Gete fašistai pradėjo ieškoti vaikų iki 13 metų. Radę vilko ir mėtė į mašinas. Nuvežę į stotį, sugrūdo į prekinius vagonus.[6] Vaikai buvo išvežti į koncentracijos stovyklas.

Jono Borevičiaus liudijimai

3 https://www.lzb.lt/2014/09/18/siauliu-geto-istorija-prisimena-leiba-lipsicas-jo-istorija-saugoma-valstybiniame-vilniaus-gaono-zydu-muziejuje/
4 http://www.krastas.lt/?data=2001-07-25&rub=1143711027&id=1146654442
5 http://www.krastas.lt/?data=2001-07-28&rub=1143711027&id=1146654595
6 http://www.krastas.lt/?data=2001-08-02&rub=1143711027&id=1146654551

Savo liudijime Jonas Borevičius nurodo, kad nuo 1939 m. iki 1944 m. gyveno pačiame Šiaulių miesto centre. Nurodo, kad šiuo laikotarpiu jis lankydavo kalinius Šiaulių kalėjime. Atsakydamas į A.Virkučio gynėjos klausimus dėl kalinių kalinimo sąlygų ir kalėjimo administracijos, jis nurodo, kad per visą kalinių lankymo laikotarpį (t. y. trejus metus), iš kalinių niekada negirdėjo nusiskundimų dėl administracijos ar kalinimo sąlygų ir tai jį stebino (p 33).

Atsakydamas į prokuroro klausimą, ar jis žinojo, kad Antanas Virkutis priklausė „baltaraiščiams“, Borevičius nurodė, kad nežinojo ir paklausė „ Ka reiškia „balataraiščiai“ ? Ar tai kokia speciali organizacija?“ (p 106)

Atsakydamas į prokuroro klausimą kokia veikla užsiėmė Lietuvos Aktyvistų Frontas, Borevičius nurodė, kad LAF užsiemė anti-nacistine veikla. Atsakydamas į prokuroro klausimą ar jis žinojo, kad lenkai ir žydai nebuvo priimami į LAF, Borevičius nurodė, kad „priimami buvo visi ir žydų tautybės žmonės Lietuvoje buvo visokeriopai privilegijuoti, visokeriopai“ (p 108). Vienok nurodė, kad nepažinojo nė vieno žmogaus priklausiusio LAF nei Kaune, nei Šiauliuose ir apie šią organizaciją nieko negali papasakoti.

Atsakydamas į prokuroro klausimą ar jis atsimena 1941 m. birželio pabaigoje Šiauliuose vykusius pogromus, kurių metu buvo nužudyta 1000 žydų tautybės asmenų, Borevičius nurodo, kad neatsimena. Nurodo, kad pradžioje atėjo kariuomenė ir jie nieko nedarė, po mėnesio ar dviejų atėjo naciai ir jie sukėlė visą betvarkę, persekiojo žydus, lietuvius ir lenkus. Perklaustas nurodo, kad nežino ir tuo netiki. „Aš buvau ten Šiauliuose visą laiką. Aš to nemačiau ir tuo netikiu, kad lietuviai kada nors buvo nusiteikę prieš žydus. Jie buvo nusiteikę prieš nacius, taip, bet ne prieš žydus“ (p 110-111).

Atsakydamas į prokuroro klausimą ar jam yra žinoma, kad vokiečių mobilus žudymo būrys 1941 m. liepos mėn. Šiaulių regione nužudė virš 13 000 žydų, Borevičius nurodo, kad „1941 m. buvau labai gerai informuotas apie Šiaulius, Šiaulių gyvenimą ir žydų problemą, tačiau apie tai niekada negirdėjau“ (p 111 -113).

Atsakydamas į prokuroro klausimą ar jam yra žinoma apie žydų žudynes Kužių miške netoli Šiaulių, nurodo, kad „ Tai yra vieta kur mano, mūsų, draugas tėvas Kleiba išgelbėjo šimtus žydų. Kužiai ir Kužių miškas. Tačiau aš niekada negirdėjau apie šį galimą įvykį kurį minite. Aš nežinau, kodėl jei tai įvyko, kodėl tėvas Kleiba manes apie tai neinformavo.“ (p 114-115)

Atsakydamas į prokuroro klausimą ar lietuviai saugojo Šiaulių getą, Borevičius nurodo „ mano žiniomis ne“ (p 117-118)

Atsakydamas į prokuroro klausimą ar jam yra žinoma apie 1943 m. lapkričio mėnesį vokiečių padalinio Shutzmanshauf ir lietuvių pagalbininės policijos Šiauliuose vykdytą „vaikų akciją“, nurodo, kad „Niekada apie tai negirdėjau. Jei būtų buvusi kokia akcija, ne paprastas įvykis, vienas įvykis aš būčiau

žinojęs, nes gyvenau pačiame miesto centre. Ir visi šie įvykiai pasiekdavo mane. Aš turiu omenyje informacija pasiekdavo mane iš draugų. Bet aš nežinojau, aš nežinojau. Aš nežinau“ (p 124)

Atsakydamas į prokuroro klausimą ar jam yra žinoma, kad Šiaulių kalėjime buvo laikomi rusų karo belaisviai, kad kaliniai mirė iš bado, kad kalėjime buvo kilus šiltinės epidemija, Borevičius nurodo, kad to nežinojo, ir kad niekada nematė kalinių valgant ir nieko nežino apie jiems teiktą maisto davinį (p 127-128)

Jono Borevičiaus liudijimo vertinimas

Įvertinus visuomenėje žinomus, dokumentuotus faktus ir gyvų liudininkų (ypač Leibos Lipšico) prisiminimus apie 1941-1944 m. įvykius Šiauliuose ir Šiaulių apskrityje ir Jono Borevičiaus liudijimą pateiktą JAV Ilinojaus apygardos teisme 1986 m., akivaizdu, kad Jonas Borevičius, net ir būdamas kunigu, net prisiekęs teisme, sakė netiesą. Jis pripažino, kad gyveno pačiame Šiaulių centre, tačiau teigė nieko nematęs, negirdėjęs ir nežinantis apie tuos žiaurumus, kurie dėjosi Šiauliuose ir jo apylinkėse. Kaip galima buvo nieko nežinoti apie 1941 m. birželio mėnesį vykusius pogromus prieš žydus, kurių metu buvo žudomi nekalti žmonės? Kaip gyvenant miesto centre galima buvo nematyti Lietuvos Aktyvistų Fronto baltaraiščių (ir nieko apie juos nežinoti), konvojuojančių žydų grupes į į getą, į žudymo vietas? Kaip galima nežinoti apie gete gyvenusių žydų masinį šaudymą, apie žydų vaikų grobimą 1943 m. lapkričio mėn? Kaip besilankant Šiaulių kalėjime jis nematė nuo bado mirštančių rusų karo belaisvių ir Lietuvos piliečių, baisių kalinimo sąlygų? Kaip jis nematė ir nežinojo, kad dėl nuolatinio šaudymo Šiaulių kalėjime nuolat keičiasi kaliniai ? Jis buvo kunigas, socialiai aktyvi asmenybė, tarnavo bažnyčioje, kalbėjo su parapijiečiais, klausė išpažintis, gyveno pačiame miesto centre, tačiau teisme teigė, kad viso to nematė ir nieko nežinojo apie Šiauliuose vykusius baisumus ir su tuo susijusius asmenis.

Jono Borevičiaus liudijimas, kuriuo kaip vieninteliu šaltiniu remiasi LGGRTC, nėra nei objektyvus, nei teisingas. Jonas Borevičius teikdamas liudijimą teisme nesakė, kad jis neatsimena Holokausto ar su tuo susijusių asmenų, jis teigė, kad jis 1941-1944 m. apie tai nieko nežinojo, ir netiki, kad lietuviai, LAF savanoriai – baltaraiščiai dalyvavo žydų plėšime, niekinime ir žudynėse. Jis, būdamas įvykių centre, apie juos paprasčiausiai nežinojo. Čia svarbu pridurti, kad Yad Vashem organizacija nėra pripažinusi kun Jono Borevičiaus pasaulio teisuoliu[7].

Istorijos mokslininkų išvados dėl J.Borevičiaus liudijimo

Lietuvos istorijos instituto direktoriaus Alvydo Nikzentaitaičio nuomone, J. Borevičius liudijimas yra nepatikimas šaltinis, ypač atsižvelgiant į tai, kad jo liudijimo nepatvirtina jokie kiti šaltiniai. Pažymoje nėra kitų faktų apie J. Noreikos sąsajas su žydų gelbėjimu. O juk iš turimos medžiagos (J. Borevičiaus

7 Pažyma pridedama

paliudijimo) galima daryti tik vieną išvadą, kad J. Noreikai nepatiko vokiečių elgesys su žydais, tačiau ji nepatvirtina nei aktyvaus, nei pasyvaus J. Noreikos dalyvavimo šiame procese. [8]

Vilniaus universiteto profesoriaus Nerijaus Šepečio nuomone, čia daugiausia, ką galima būtų sakyti, kad yra vėlyvų liudijimų apie tai. O ne tvirtinti, kad jis tiesiogiai gelbėjo žydus. Viskas. O dabar staiga rašoma pažyma, su tokiu tonu, taip pritempinėjant šaltinius prie istoriografinių teiginių, tuos teiginius radikaliai interpretuojant ir dar padarant tokias išvadas, ką suprato ir ko nesuprato Noreika, kad jis laikytinas antinacinio pogrindžio dalyviu, kad jis aktyviai prisidėjo prie žydų gelbėjimo, niekuo to nepagrindžiant[9]. Tokia išvada daroma ne remiantis faktais, o prielaidą paverčiant tikru dalyku[10].

Istorinės pažymos neteisėtumas

Esminis LGGRTC veiklos uždavinys (Įstatymo 4 str.) yra okupacinių režimų 1939-1990 metais vykdyto Lietuvos gyventojų fizinio bei dvasinio genocido tyrimas, istorinės tiesos ir teisingumo atkūrimas, o taip pat šio laikotarpio istorinių tyrimų metodologijos formavimas.

LGGRTC publikuodama istorinę pažymą pažeidžia minėtus įstatymo tikslus. Remdamasi vieninteliu ir neobjektyviu šaltiniu, LGGRTC konstatuoja Joną Noreiką vadovavus žydų gelbėjimo organizacijai, vienok šioje, kaip ir ankstesnėse pažymose, visiškai ignoruoja Jono Noreikos pasirašytus aktus dėl žydų geto suformavimo ir žydų turto nusavinimo. LGGRTC savo „tyrimuose“ nevertina Žagarės burmistro Simono Rakščio parodymų [11], kuriuose jis nurodė, kad burmistro pareigoms jis buvo paskirtas 1941 m. rugpjūčio pabaigoje Jono Noreikos (t. y. tuo metu, kai šis išleido įsakymą dėl žydų perkėlimo į Žagarės getą); kad dirbo tik du mėnesius ir nacių valdžia jį atleido spalio pabaigoje (likvidavus getą); kad laikotarpiu kai veikė Žagarės getas, jis vykdė išimtinai tik Jono Noreikos nurodymus ir buvo jam tiesiogiai atskaitingas. LGGRTC nevertina, kad Šiaulių apskrities administracija mokėjo atlyginimą Lietuvių savisaugos dalių Šiaulių štabo kariams už laikotarpį 1941 m. rugsėjo 20 – lapkričio 1 d.[12]. LGGRTC istorikas A.Bubnys dar 2010 m. konstatavo, kad 1941 m. rugpjūčio mėn. suformuoto Šiaulių savisaugos dalinio (14-batalionas) „1-oji Šiaulių kuopa (55 asmenys) 1941 m. spalio 2 d. dalyvavo naikinant Žagarės getą. Žydus šaudė vokiečių gestapininkai, Linkuvos pagalbinės policijos būrio nariai ir 14-ojo baliono 1-os kuopos kariai“[13]. Vienok praėjus 9 metams ta pati institucija, visuomenei teigia, kad Jonas Noreika vadovavo žydų gelbėjimui ir nesuprato getų paskirties.

---

8 https://www.lrt.lt/naujienos/nuomones/3/1127865/alvydas-nikzentaitis-genocido-centro-isvada-del-jono-noreikos-niekine

9 https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/istorikai-jei-lggrtc-pazyma-apie-j-noreika-butu-studento-darbas-ji-butu-ivertintalabai-prastu-pazymiu-56-1249198

10 https://www.lrt.lt/naujienos/nuomones/3/1127865/alvydas-nikzentaitis-genocido-centro-isvada-del-jono-noreikos-niekine

11 LYA K58-1, b.8276, l.11

12 LCVA_fR-1099_a2_b2_l133 Šiaulių apskrities administracijos buhalterijos patvirtinimas apie 53350 Rb atlyginimo sumokėjimą už šį laikotarpį

13 Genocidas ir Rezistencija 2010, 1 (27), p 82

LGGRTC konstatuoja, kad Jonas Noreika gelbėjo žydus, remdamasi tuo, kad Šiaulių apskrities administracijos finansuojamoje ligoninėje buvo slepiami 4 žydų tautybės vaikai, tačiau visiškai ignoruoja dokumentuotą faktą, kad ta pati įstaiga finansavo Šiaulių 14-batalioną (1-ają kuopa), kuri tiesiogiai dalyvavo 2236[14] žydu nužudyme.

Tokiu istorinių aplinkybių vertinimu LGGRTC pažeidžia įstatymo 4 str. nustatytus uždavinius ir veikia priešiškai įstatymo nustatytiems tikslams. LGGRTC formuoja ydingą istorinių tyrimų metodologiją, kuomet nevertinant istorinio šaltinio patikimumo, nesugretinant jo su kitų istorinių šaltinių duomenimis, remiantis vieninteliu asmens liudijimu, yra daromos faktinės išvados, kurios prieštarauja gausybei dokumentų istorinių faktų ir kitų asmenų liudijimams. Taip LGGRTC formuoja Holokausto neigimo metodologija.

Istorinių aplinkybių nutylėjimas, selektyvus faktų viešinimas, istorinių šaltinių ir dokumentų nevertinimas ir ignoravimas neatspindi tiesos apie Joną Noreiką. Tokiais metodais parengtų istorinių pažymų publikavimas yra visuomenės dezinformacija, kurią griežtai draudžia Visuomenės informavimo įstatymo 19 str. 2 d. Šiais principais grindžiama „istorinių tyrimų“ metodologija yra istorijos perrašymas. Tai Holokausto neigimas - tęstinis ir sąmoningas LGGRTC veiksmas.

Pažymėtina, kad dar iki skundžiamos pažymos publikavimo, Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti 2019-04-10 viešame kreipimesi į visuomenę nurodė, kad “Negalime suprasti, kodėl LGGRTCas gina atvirai rasistinę ir fašistinę politinę grupę Lietuvių Nacionalistų partiją, kurios policijos dariniuose tarnavę nariai buvo tarp aktyviausių žydų persekiotojų ir žudikų”. “1941 m. rugpjūčio 22 d. ir 1941 m. rugsėjo 10 d. J. Noreika, vadovaudamasis vokiečių paskirto Šiaulių apygardos komisaro Hans Gewecke nurodymais, paskelbė įsakymus dėl apygardos žydų perkėlimo į getus ir jų turto nusavinimo <...> Beveik visos pagal įsakymus suimtos aukos vėliau buvo nužudytos. Tokia yra istorinė realybė, grindžiama neabejotinais dokumentiniais įrodymais. Jei tai nėra dalyvavimas Lietuvos piliečių žydų genocido procese, tai kas tada tai yra?”

Teisinis suinteresuotumas

Mano senelis Shmuel (Samuel) Gochin yra kilęs iš Papilės (Šiaulių apskritis). Senelio brolis Mones Gochin su žmona Šeina, dukromis Leya, Rakhael, Tsile, Maše, Sara ir sūnumis Samuel, Abe, Yakov, Yosel, and Šmerel[15] (Lietuvos Respublikos piliečiai[16]) Antrojo pasaulinio karo metais liko gyventi Papilėje. Yad Vashem duomenimis jų likimas yra tragiškas, žuvo Šiaulių apskrityje vykdyto Holokausto metu (nužudyti liepos 7 d., liepos 18 d., ir spalio 2 d. Žagarės gete). Holokaustas tiesiogiai palietė mano

14 Duomenys pateikti Genocidas ir Rezistencija 2010, 1 (27), p 82
15 LCVA. F. 412. In. 13 B. 13 L. 242.
16 LCVA F. 412. In. 12 B. 67. L. 225 (1922 m. sausio 2 d. išduotas vidaus pasas Nr. 623696 Mones Gochin ir 6 šeimos nariams)

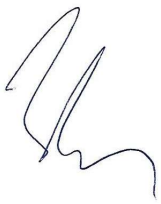
šeimą. Masinės žydų žudynės Jono Noreikos administruojamoje Šiaulių apskrityje pabaigė Gochin‘ų šeimos 600 metų gyvenimo Lietuvoje istoriją.

Esama LGGRTC pažyma žeidžia mane, kaip Gochin’ų šeimos palikuonį. LGGRTC publikuotas neobjektyvus Jono Noreikos asmenybės ir veiklos vertinimas menkina mano žuvusių artimųjų atminimą. Ši pažyma neabejotinai žeidžia ir kitų Šiaulių apskrityje žuvusių žydų artimuosius ir menkina Holokausto aukų atminimą. Tai yra pasityčiojimas iš Holokausto aukų.

Mano senelio šeima buvo iššudyta Jono Noreikos vadovaujamoje apskrityje, todėl turiu teisėtą suinteresuotumą reikalauti, kad LGGRTC panaikintų šią nepagrįstą ir neobjektyvią istorinę pažymą ir tokiu būdu ištaisytų savo neteisėtais veiksmais padarytą žalą man ir visai Lietuvos žydų bendruomenei.

Skundo reikalavimas

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, reikalauju, kad LGGRTC panaikintų ir pašalintų iš viešos prieigos istorinę pažymą „Dėl Jono Noreikos (generolo Vėtros) veiklos antinacistiniame pogrindyje“ ir apie tokį sprendimą paskelbtų viešai - BNS (Baltijos naujienų tarnyboje).

Pagarbiai,
Grant Arthur Gochin

Pridedama: Yad Vashem pažyma dėl Jono Borevičiaus